

Sag C-13/20**Sammendrag af anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 98, stk. 1, i Domstolens procesreglement****Dato for indlevering:**

14. januar 2020

Forelæggende ret:

Cour d'appel de Bruxelles (Belgien)

Afgørelse af:

20. december 2019

Appellant:

Top System SA

Indstævnt:

Den belgiske stat

1. Tvistens baggrund og de faktiske omstændigheder

- 1 Den offentlige forvaltnings personaleudvælgelses- og vejledningstjeneste (herefter »Selor«) har et system til onlineansøgninger.
- 2 Selskabet Top System (herefter »Top System«) udvikler edb-programmer. Til dette formål udviklede selskabet sin egen »Top System Framework« (herefter »TSF«). TSF er baseret på Microsofts ».net Framework«, en værktøjskasse, der letter programmørernes arbejde, hvortil TSF har tilføjet yderligere funktioner eller forbedringer.
- 3 For at gøre det muligt for Selor at gennemgå onlineansøgninger har selskabet Top System efter anmodning fra Selor udviklet forskellige nye applikationer (herefter »Selor-applikationer«), herunder »Selor Web Access« (SWA), der blev præsenteret i marts 2004.
- 4 Disse Selor-applikationer består dels af elementer, der er »skræddersyede« til at opfylde Selors behov og krav, dels af elementer, der er hentet fra TSF.

- 5 Top System og Selor fortsatte deres samarbejde gennem flere år. Som følge af vedvarende fejl forsøgte Selor selv at finde en løsning. I begyndelsen af 2019 konstaterede Top System, at der var foretaget tekniske indgreb i den TSF, der var installeret med Selor-applikationerne.
- 6 Ved kendelse af 2. februar 2019 tog præsidenten for tribunal de commerce de Bruxelles (handelsretten i Bruxelles) den af Top System indgivne begæring om beslaglæggelse eller udførlig beskrivelse til følge.
- 7 Den udpegede sagkyndige skrev i sin rapport:
- »Det fremgår af en analyse af de beslaglagte data, at Selor har foretaget en dekompilering af Top Systems objektbiblioteker med henblik på at genskabe kildekoderne. For at kunne gøre dette har Selor efter al sandsynlighed benyttet et værktøj som »Reflector« (hvoraf Selor har mindst et eksemplar på [X's] arbejdsstation) (...).*
- Vi har konstateret to eksempler på specifikke kildekoder, som blev ændret den 19. december 2008. Alle filerne i denne sag blev ændret på dette tidspunkt. Vi konstaterer, at alle henvisninger til den binære udgave af »Top System« er blevet ændret til henvisninger til den udgave af kildekoden, der blev tilføjet på den dato.«*
- 8 Den 6. juli 2009 stævnedes Top System den belgiske stat og nedlagde bl.a. følgende påstande:
- Det fastslås, at Selors dekompilering af TSF var i strid med Top Systems enerettigheder og udgør en krænkelse af et varemærke.
  - Den belgiske stat tilpligtes at betale Top System erstatning for dekompileringen og kopieringen af kildekoderne til TSF.
- 9 Ved dom af 19. marts 2013 afviste tribunal de première instance de Bruxelles (retten i første instans i Bruxelles) sagen som ubegrundet.
- 10 Top System indbragte sagen for cour d'appel de Bruxelles (appeldomstolen i Bruxelles) og fastholdt sit krav.

2. Relevante bestemmelser

Rådets direktiv 91/250/EØF af 14. maj 1991 om retlig beskyttelse af edb-programmer

- 11 Artikel 4 bestemmer:

»De enkelte enerettigheder

Uden at dette berører bestemmelserne i artikel 5 og 6, skal den eneret, som tilkommer rettighedshaveren som defineret i artikel 2, omfatte ret til at foretage eller tillade:

a) varig eller midlertidig, hel eller delvis reproduktion af et edb-program på en hvilken som helst måde og i en hvilken som helst form. Hvis indlæsning, visning på skærm, kørsel, overførsel eller lagring af edb-programmet nødvendiggør reproduktion af edb-programmet, forudsætter en sådan reproduktion rettighedshaverens tilladelse

b) oversættelse, bearbejdelse, arrangement og enhver anden omformet gengivelse af et edb-program samt reproduktion af resultaterne heraf, uden at dette berører de rettigheder, som tilkommer den person, som omformer programmet

[...]

12 Artikel 5 bestemmer:

»Undtagelser fra enerettighederne

1. Medmindre andet udtrykkeligt er fastsat ved aftale, kræver de i artikel 4, litra a) og b), nævnte handlinger ikke tilladelse fra rettighedshaveren, når disse handlinger er nødvendige for, at den, der retmæssigt har erhvervet edb-programmet, kan benytte det efter dets formål, herunder til korrektion af fejl.

[...]

13 Artikel 6 bestemmer:

»Dekompilering

1. Rettighedshaverens tilladelse kræves ikke, når reproduktion af koden eller oversættelse af kodens form som omhandlet i artikel 4, stk. 1, litra a) og b), er en forudsætning for at skaffe de oplysninger, der er nødvendige for at tilvejebringe interoperabilitet mellem et selvstændigt udviklet edb-program og andre edb-programmer, forudsat at følgende betingelser er opfyldt:

a) handlingerne udføres af licenshaveren eller af en anden person, der har ret til at benytte en kopi af et edb-program, eller på disses vegne af en person, der har tilladelse hertil

b) de oplysninger, der er nødvendige for at tilvejebringe interoperabilitet, har ikke tidligere været let og hurtigt tilgængelige for de i litra a) nævnte personer og

c) handlingerne er begrænset til de dele af det oprindelige edb-program, der er nødvendige for at opnå interoperabilitet.

2. Bestemmelserne i stk. 1 må ikke åbne mulighed for, at oplysninger indhentet i forbindelse med anvendelse heraf:

- a) benyttes til andre formål end at gøre det selvstændigt udviklede edb-program interoperabelt
- b) videregives til tredjemand, undtagen når dette er nødvendigt for at gøre det selvstændigt udviklede edb-program interoperabelt, eller
- c) benyttes til udvikling, fremstilling eller markedsføring af et edb-program, der i sin udtryksform i vid udstrækning svarer til det oprindelige, eller til nogen som helst anden handling, som krænker ophavsretten.

3. I overensstemmelse med bestemmelserne i Berner-konventionen til værn for litterære og kunstneriske værker må bestemmelserne i denne artikel ikke fortolkes således, at de finder anvendelse på en måde, som på urimelig måde gør indgreb i rettighedshaverens legitime interesser eller er i modstrid med den normale udnyttelse af edb-programmet.«

3. Parternes synspunkter

Selor

- 14 Selor har erkendt at have dekompileret en del af TSF, hvis funktioner var integreret i Selor-applikationer, for at deaktivere en mangelfuld funktion.
- 15 Selor har principalt gjort gældende, at de kontraktbestemmelser, der regulerer forholdet til Top System, indebærer, at Top System har givet afkald på muligheden for at påberåbe sig sine ophavsrettigheder til enhver brug af applikationer. Selor har heraf udledt, at man har ret til at skaffe sig adgang til kildekoderne til alle de applikationer, som Top System leverer, hvilket omfatter muligheden for selv at få adgang til disse ved hjælp af en dekompilering.
- 16 Selor har subsidiært gjort gældende, at dekompilering i henhold til direktiv 91/250 var tilladt for at korrigere fejl. Ifølge Selor gjorde designfejlene i det af Top System udviklede program (navnlig to applikationer i TSF-programmet) og selskabets manglende reaktion med henblik på at finde en løsning på de problemer, som Selor havde klaget over, det umuligt at anvende programmet i overensstemmelse med dets formål, hvilket berettigede dekompileringen. Selor har ligeledes påberåbt sig sin ret til at »besigtige, undersøge eller afprøve edb-programmet for at fastslå, hvilke idéer og principper«, der ligger til grund for de pågældende funktioner i TSF, med henblik på at kunne omgå de blokeringer, som de forårsagede (artikel 5, stk. 3, i direktiv 91/250).

Top System

- 17 Top System har foreholdt Selor at have dekompileret selskabets »TSF«-program uden at have tilladelse hertil, hverken i henhold til kontrakten eller lovgivningen. Top System har i øvrigt præciseret, at man under alle omstændigheder ikke

anerkendte påstanden om, at »applikationer er én ting, Framework TSF en anden«. Top System er af den opfattelse, at TSF ikke er blevet udviklet til Selor, og at Selor ikke har finansieret TSF, som blev udviklet internt i Top System, som har enerettighederne til den.

- 18 Med hensyn til den juridiske mulighed for at foretage en dekompile har Top System gjort gældende, at denne operation kun må foretages for at sikre programmernes interoperabilitet (direktivets artikel 6) og ikke for at korrigere fejl (direktivets artikel 5, stk. 1), hvis eksistens man i øvrigt bestrider. Såfremt appeldomstolen skulle overveje at fortolke lovbestemmelsen (der gennemfører direktivets artikel 5) således, at den gør det muligt at korrigere fejl, har Top System anmodet appeldomstolen om at forelægge Domstolen et præjudicielt spørgsmål. Top System har subsidiært gjort gældende, at hvis en dekompile er berettiget i sidstnævnte tilfælde, skal den finde sted på de strenge betingelser, der er fastsat i direktivets artikel 6.
- 19 Hvad angår undtagelsen i direktivets artikel 5, stk. 3, har Top System gjort gældende, at dekompileingen ikke kun er sket i et testmiljø, men også i et udviklingsmiljø hos Selors programmører.

4. Appeldomstolens bemærkninger

- 20 Appeldomstolen har fremhævet, at Top System ikke har leveret alle kildekoderne til Selor-applikationerne.
- 21 Da kontrakten ikke var blevet opfyldt, tilkom det imidlertid Selor at opfordre Top System til at udlevere kildekoderne frem for at dekompile objekt-koden. Eftersom Selor har undladt at opfordre Top System til at udlevere de kildekoder, som man havde ret til i henhold til kontrakten, og bevidst har placeret sig uden for rammerne for gennemførelsen af kontrakten, er det op til Selor at godtgøre, at man rent juridisk havde ret til at foretage en dekompile.
- 22 Appeldomstolen har kort redegjort for parternes anbringender. Ifølge Top System er dekompile kun tilladt i to tilfælde: med tilladelse fra ophavsmanden og i et forsøg på at skabe interoperabilitet (direktivets artikel 6). I modsætning til hvad der er anført i den appellerede dom, er dekompile derimod ikke tilladt for at korrigere fejl. Ifølge Selor er korrektion af fejl ved hjælp af dekompile derimod tilladt i henhold til den nationale bestemmelse (der gennemfører direktivets artikel 5, stk. 1), eftersom denne bestemmelse gør det muligt at udføre alle de handlinger, der er omhandlet i direktivets artikel 4, litra b), og dermed ud over oversættelse, bearbejdelse og arrangement »enhver anden omformet gengivelse af et edb-program samt reproduktion af resultaterne heraf«.
- 23 Appeldomstolen i Bruxelles har afvist undtagelsen i direktivets artikel 5, stk. 3. Denne bestemmelse giver nemlig kun den person, der har ret til at benytte kopien af et edb-program, mulighed for at besigtige, undersøge eller afprøve et programs funktion for at fastslå, hvilke idéer og principper der ligger til grund for de enkelte

elementer af edb-programmet, hvis dette sker i forbindelse med sådanne handlinger som indlæsning, visning på skærm, kørsel, overførsel eller lagring af edb-programmet, som han er berettiget til at udføre. Appeldomstolen er af den opfattelse, at Selors dekompilering klart overskrider denne ramme.

- 24 Det drejer sig således om at få oplyst, hvorvidt dekompilering af et helt edb-program eller dele af dette udgør en af de handlinger, der er omhandlet i artikel 4, litra a) og b), i direktiv 91/250, som den, der har ret til at benytte et edb-program, kan foretage med henblik på korrektion af fejl.
- 25 Hverken direktivets ordlyd eller gældende retspraksis giver tilstrækkelige oplysninger til at besvare dette nye fortolkningsspørgsmål vedrørende direktivet, som er af almen interesse for en ensartet anvendelse af EU-retten.

5. Præjudicielle spørgsmål

- 26 Appeldomstolen har forelagt Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- Skal artikel 5, stk. 1, i Rådets direktiv 91/250/EØF af 14. maj 1991 om retlig beskyttelse af edb-programmer fortolkes således, at den, der retmæssigt har erhvervet et edb-program, kan dekompile hele dette program eller en del af det, når denne dekompilering er nødvendig for, at den pågældende kan korrigere fejl ved programmets funktion, herunder når korrektionen består i at deaktivere en funktion, der forhindrer det pågældende program i at fungere korrekt?
  - Såfremt spørgsmålet besvares bekræftende, skal betingelserne i direktivets artikel 6 eller andre betingelser da desuden være opfyldt?